For Freedom and Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

NO. 166

FOREIGN ... ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco, Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, TUESDAY MORNING, AUGUST 29, 1972

ŠTEV. LXXIV — VOL. LXXIV

Rev. Richard Rogan
62 St. Mark's Pl.
New York, N.Y.
10003

Nixon in McGovern, oba precej ranljiva!

Oba predsedniška kandidata imata šibka mesta, ki jih bo nasprotniku mogoče tekom volivnega boja izkoristiti.

NEW YORK, N.Y. — Louis Harris je povprašal javnost, kaj misli, kje sta predsedniška kandidata obeh glavnih strank najbolj ranljiva. Pri tem je ugotovil, da večina 59:33 sodi, da predsednik Nixon ni bil dovolj učinkovit pri nadziranju porasta življenjskih stroškov in pri nadziranju brezposelnosti.

V začetku avgusta je bilo 57% povprašanih volivcev mnenja, da je bil predsednik Nixon "preblizu velikemu biznesu". Le 30% jih je to trditev zavračalo. V pogledu vietnamske vojne jih je mislilo 50%, da Nixon ni izpolnil svoje obljube glede Vietnama in le 42%, da jo je izpolnil.

Demokrati so se pri povpraševanju odrezali še slabše. Kar 64% povprašanih je bilo mnenja, da je McGovern "slabo pripravil svoj načrt o javnih podporah in o prošnji za izpust ameriških ujetnikov v Hanoiu". Le 23% je te njegove načrte odobravalo.

Povprašani so na vprašanje, ali je McGovern "preradikalen", odgovorili z da 56%, z ne 27%. Isti odnos velja za McGovernovo stališče o naglem umiku.

V razmerju 51:24 so povprašani izjavili, da McGovern ni dovolj izkušen v zunanji politiki, v razmerju 50:31 so mnenja, da je McGovern pretesno povezan z radikalnimi in protestnimi skupinami.

Ugotovitve so zanimive in važne, ker bodo brez dvoma imele vpliv na volivni boj in njegovo vodenje.

Miami Beach ima konvencij za en čas dovolj

MIAMI BEACH, Fla. — Župan Chuck Hall je dejal pretekli petek po končani republikanski konvenciji, da ima političnih konvencij za enkrat dovolj. Te so bile mestu samo v škodo. Za stroške republikanske konvencije je mesto dobilo iz raznih virov milijon dolarjev, stalo pa ga je trikrat toliko. Največ policijsko varstvo.

Župan Hall misli predložiti Kongresu, naj poskrbi za to, da bo zvezna vlada iz svojih sredstev krila narodne konvencije, ker te dejansko ne prinesejo nobenemu mestu kake gospodarske koristi. Politiki, ki prihajajo na te konvencije, hočejo le usluge, ni jim pa za to, da bi delali usluge drugim in trošili denar.

Belgija izvaža največ

BRUXELLES, Belg. — Belgija izvozi 43.6% svojega celotnega blagovnega produkta, največ od vseh držav Evrope, sledi ji Nizozemska z 38.9%, Zahodna Nemčija s 16.7%, med tem ko izvozijo ZDA le 4.5% svoje industrijske in poljedelske produkcije.

Vremenski prerok pravi:

Večinoma sončno in toplo. Najvišja temperatura okoli 82.

Slabo vodstvo železnic je krivo njihovih težav

NEW YORK, N.Y. — Poročilo senatnega odbora, ki je bilo objavljeno zadnjo soboto, trdi, da so težav železniških družb v glavnem krive same uprave, ki ne vodijo poslov v skladu s spremembami v gospodarstvu in tehnologiji.

Železniški promet je počasen in zato prehaja tovorni prevoz z železnic na tovornjake. Povezovanje in združevanje železniških družb ne prinaša rešitve iz težav, prav tako ne prekomerne dividende delničarjem in vlaganje kapitala v druge posle, ki naj bi železnškim družbam pomagali do večje neodvisnosti. Ta kapital bi bil potreben za modernizacijo železniškega prometa v skladu z novimi zahtevami.

V letu 1970 so imele železniške družbe preko bilijon dolarjev prometa, kar naj ne bi bilo znamenje propada, če pomislimo, da je bilo to leto splošnega gospodarskega zastoja.

Študija je bila izvedena in poročilo sestavljeno v zvezi s položajem železniške družbe Penn Central.

V predmestjih Chicaga so koncem tedna čistili

CHICAGO, Ill. — Izredno močno deževje, ki je v nekaj urah pustilo na Chicago in predmestja 7 palcev dežja, je preplavilo nižje ležeče predele v taki meri, da je bila ponekod voda do 8 čevljev visoka. Poplava je napravila preko 4 milijone dolarjev škode.

V soboto in nedeljo so oblasti, pa tudi lastniki hiš in njihove družine pospravljali posledice poplave in čistili poplavljene domove.

Največja kanadska ladja spuščena v morje

LAUZON, Que. — Preteklo soboto so tu spustili v morje največjo kanadsko ladjo tanker Kriti Starpin, ki obsega 80,000 ton.

Ladja je zaplula v reko sv. Lavrenca ob navzočnosti kakih 5,000 gledalcev, večinoma uposlencev ladjedelnice.

Sovjetski vohuni bili prijeti v Hong Kongu

Britanci so razkrili sovjetsko vohunsko mrežo v svoji koloniji Hong Kong, ki se je v glavnem zanimala za kitajske zadeve.

HONG KONG. — Policija je razkrila sovjetsko vohunsko mrežo, ki je od tod hotela nadzirati L. R. Kitajsko. Prijeli in zadržali so dva hongkonška podjetnika, dva sovjetska vohuna, ki sta priplula v Hong Kong z neko izletniško ladjo, pa prijeli in nato izgnali.

Odkritje sovjetskih vohunov v Hong Kongu naj bi bilo sprožilo večji diplomatski spor, ko je Velika Britanija protestirala v Moskvi proti uporabi britanske kolonije za vohunjenje o Kitajski. Tukajšnji list je objavil fotografije obeh ruskih vohunov, katerih imeni naj bi bili Polikarov in Tsunajev.

Pri prvem naj bi bili dobili seznam imen, ki naj bi jih najel za sovjetsko vohunsko službo po vsej jugovzhodni Aziji. Tsunajev je bil na izletniški ladji uradno zaposlen kot skladiščnik, četudi je univerzitetni lektor. On je kitajskega porekla.

Vohunsko gnezdo naj bi bilo osnovano leta 1969 in naj bi imelo nalogo slediti splošnemu položaju v Hong Kongu, odnosom med Veliko Britanijo in Kitajsko, kot se kažejo v tej britanski koloniji in posebej še podatke o Tajvanu.

Francis Chichester bo pokopan na suhem

LONDON, Vel. Brit. — Sir Francis Chichester, ki je bil dvignjen leta 1967 v viteški stan, ko je sam objadral svet v 53 čevljev dolgi jadrnici, je preteklo soboto umrl v bolnišnici v Plymouthu. Napovedovali so, da bo "pokopan" na morju.

Včeraj je bilo med tem objavljeno, da bo položen k večnemu počitku na kopnem poleg svojih pokojnih staršev v svojem rojstnem kraju. Umrl je na raku.

STAROST ZDRAVILO PROTI PREHLADU?

LONDON, Vel. Brit. — Skupina britanskih zdravstvenih raziskovalcev je prišla do zaključka, da je staranje najboljše sredstvo proti splošnemu prehladu. To vendar ni neposredno, ampak posredno. Z leti je dobil človek že vseh vrst prehlade, ki jih povzročajo razni virusi. Ko je tak prehlad prebolel, je postal proti njemu odpornejši.

Ker je število virusov, ki povzročajo prehlad, omejeno, postane človek postopno odporen proti večini od njih, če že ne kar proti vsem, ki največkrat ljudi nadlegujejo.

Vladna skupina britanskih zdravnikov je dognala po pregledu tisoč ljudi različne starosti, da je bilo med mladostniki pod 20 let v zadnjem letu prehlajenih 76%, v 20 letih 69%, med ljudmi starimi 55 let in več pa le še 46%.

Peščeni vihar kriv 7 smrti na cestah Kalifornije

BAKERSFIELD, Calif. — Veter je dvignil suho prst na sveže preorane zemlje in jo gnal preko dveh avtocest, po katerih so tisoči avtomobilov hiteli domov v nedeljo popoldne. Okoli 80 avtomobilov se je zadelo drug v drugega v dveh velikih nesrečah v južni San Joaquin dolini.

Policija je ugotovila 7 mrtvih in 96 ranjenih. Ranjence so odpeljali v tri bolnišnice v Bakersfieldu.

Avtomobili so treskali drug v drugega od zadaj, ko so privozili na del ceste, kjer zaradi prsti in peska v zraku ni bilo mogoče videti niti ped daleč.

Čile dal zatočišče argentinskim gverilcem

SANTIAGO, Čile. — Predsednik Allende je dovolil argentinskim gverilcem, ko se jim je posrečilo pobegniti z letalom iz Trelewa v Čile, politično zatočišče, četudi je Argentina zahtevala uradno njihovo izročitev.

Pričakujejo, da bodo ti Argentinci skoro odšli na Kubo Skupno jih je pobegnilo 10.

Z JULIJEM 1973 KONEC VOJAŠKE OBVEZNOSTI

Predsednik R. M. Nixon je dejal včeraj, da bo s prihodnjim julijem konec obvezne vojaške službe, če bo Kongres odobril predloge za prostovoljne oborožene sile.

SAN CLEMENTE, Calif. — V volivni borbi 1968 je tedanji kandidat Richard M. Nixon obljubil, da bo končal vojaško obveznost in uvedel prostovoljno vojaško službo. To obljubo je postopno izvajal in sedaj upa, da jo bo lahko v celoti izpolnil, če bo le Kongres njegove predloge odobril. V tem slučaju bo vojaška obveznost s prihodnjim julijem postala nepotrebna in ne bo več podaljšana. Vse oborožene sile ZDA bodo sestavljali prostovoljci. Skupno naj bi bilo v mirni dobi v oboroženih silah 2.3 milijona oseb.

Predsednik Nixon se je včeraj razgovarjal o stanju oboroženih sil z obrambnim tajnikom M. Lairdom, ki je kasneje na tiskovni konferenci dejal časnikarjem, da bo potreba po vojaških obveznikih v mirni dobi s prihodnjim julijem prešla, če bo le Kongres sprejel vladne predloge.

Laird je dejal, da je ena ovira potreba po uzakonitvi novega zakona o plačah oboroženih sil, ki predvideva poseben "bonus" za strokovno osobje v oboroženih silah, druga pa razumevanje in spoštovanje oboroženih sil. Z drugimi besedami bi naj to pomenilo, da utegne le biti premalo prostovoljcev, če oborožene sile ne bodo uživale v javnosti tolikšnega ugleda, da bi ta vzbudil več volje in vneme za vojaško službo.

Obrambni tajnik je kazal prepričanje, da bosta obe oviri premagani in da bodo čisto prostovoljne oborožene sile postale s prihodnjim julijem dejstvo.

Poleg 2.3 milijonov osobja v rednih oboroženih silah, naj bi bilo še v Narodni gardi in v Rezervi 972,674 mož. Vse to je predvideno za mirno dobo. Če bi prišlo do kake večje vojne, v katere bi bile zapletene ZDA, bi bila uvedba vojne obveznosti nemara prav tako potrebna, kot je bila v preteklosti.

Obrambni tajnik Laird je dejal časnikarjem, da je v Južnem Vietnamu le še 37,000 ameriških vojakov, torej 2,000 manj, kot je predsednik napovedal za 1. september. Predsednik Nixon bo danes objavil novo in verjetno zadnje znižanje tega števila, predno bo desežen dogovor o končanju vojskovanja v Indokini, ki ga je državni tajnik W. P. Rogers napovedal neposredno pred volitvami v novembru ali pa "kmalu" po njih.

Zahodni Nemci bodo tudi letos volili novo zvezno skupščino

Zahodna Nemčija se pripravlja na volitve, četudi te še niso bile razglašene. Napovedujejo jih za december.

BONN, Z. Nem. — Politično življenje je trenutno še nekam mirno, ko je še čas počitnic in ko so vseh oči obrnjene proti Muenchenu, kjer so se v soboti začele olimpijske igre. Mir je le navidezen. Obe strani, vlada in opozicija, skrbno proučujeta položaj in razpoloženje volivcev. Povpraševanje je zadnjič ugotovilo 50% za vlado, 48% za opozicijo.

Za vlado bi to pomenilo dobre izglede, kajti v sedanjem parlamentu nima večine, ta je razdeljen točno na 50:50. Nihče si ni prav na jasnem, kaj bo na volivce najbolj vplivalo. Vsi se zavedajo, da bo volivni boj trd in oster. Začel naj bi se z vso ihto v oktobru, ko bo enkrat zvezna skupščina razpuščena in določen ter objavljen dan volitev. Trdijo, da bo to 3. decembra.

Nasproti si bodo stali socialisti z kanclerjem W. Brandtom na čelu in krščanski demokrati z dr. Rainerjem Barzelom. Liberalni demokrati so tako oslabljeni, da je veliko vprašanje, koliko bodo v novi zvezni skupščini pomenili, če bodo sploh še kaj. Narodna nacionalna stranka, ki je bila nekaj časa v porastu in pokazala precej moči v pokrajinskih volitvah, je zašla v notranje težave in je v razkroju.

Pri zadnjih volitvah so dobili krščanski demokrati več glasov in poslancev, pa so se svobodni (liberalni) demokrati povezali s socialisti v vladno koalicijo. Ta že od vsega začetka ni imela več kot pol ducata glasov večine, letos je ta večina čisto izginila in kancler Brandt se je moral odločiti za nove volitve, predno je zvezni skupščini dejansko potekel rok.

Štrajk pristaniškega delavstva v Britski Kolumbiji

VANCOUVER, Br. Kol. — Štrajk pristaniškega delavstva v Britski Kolumbiji je prizadel razna naselja vzdolž obale, kjer je začelo primanjkovati svežih živil. Tako so ta pripeljali na otok Vancouver z letali.

Sira so si zaželeli?

BRESCIA, Ital. — Pretekli petek so vlomili v tukajšnjo sirarno, naložili okoli 3 tone sira na dva tovornjaka in srečno ušli. Sir naj bi bil vreden okoli $10,000, oba ukradena tovornjaka pa so vlomilci in tatovi imeli povrhu.

Iz Clevelanda in okolice

Pozdravi iz Ljubljane—

G. Jože in ga. Marinka Lah ter Lenka Chauby pošiljajo prijateljem pozdrave iz glavnega mesta Slovenije.

Vpis v volivni imenik—

Danes so oprta vsa volišča v okraju Cuyahoga od 10. dop. do 2. pop. in od 4. pop. do 9. zvečer, da se lahko vsi volivni upravičenci, ki niso vpisani v volivne imenike, v te vpišejo.

Policista roparja?—

Clevelandska policija preiskuje prijavo dveh policistov, ki sta igrala za denar na 7806 Superior Avenue pretekli petek in izgubila. Zapustila sta prostor, pa se skoro vrnila s potegnjenimi revolverji in od vseh navzočih pobrala denar.

Detektiv v Euclidu ustrelil lastnika—

Načelnik policije v Euclidu Frank W. Payne je dejal, da je detektiv Pat Newkirk uravnovešen človek in da je zato verjetno, da bi bil nemara tudi vsakdo drug mogel storiti isto. Newkirk naj bi bil včeraj zjutraj ustrelil R. Schmoltza na njegovem domu na 679 Walnut Drive, ki ga je pomotoma smatral za vlomilca. Mrs. Susan Schmoltz je ob 12.30 zjutraj klicala policijo in sporočila, da je slišala v sosednji hiši, ki je prazna, kot da je nekdo razbil steklo. Policija je prišla pogledat in pri tem je bil po nesreči ustreljen R. Schmoltz, ki je šel k zadnjim vratom svojega doma pogledat, kaj se dogaja.

ZDA opustile sodelovanje s Kanado na vremenskih postajah

RESOLUTE BAY, N.W.T. — Preteklo nedeljo so tu zadnjič spustili ameriško zahtevo, ko je bilo končano sodelovanje ZDA s Kanado na kanadskih vremenskih postajah na severu naše zemljine. To sodelovanje je trajalo 25 let.

Zadnje vesti

MUENCHEN, Nem. — Včeraj je Amerikanec Mark Spitz zmagal v metuljčku na 200 m in na 400 m prosto in si pridobil dve zlati medalji. Tretjo zlato medaljo je ZDA zaslužila Micki King s skoki s 3-metrskega stolpa. Zmago pri ženskah na 200 m je dosegla 15 let stara Avstralka Shane Gould. V ženski gimnastiki je zmagala ZSSR, druge so bile Vzhodne Nemke, tretje Madžarke, Amerikanke pa četrte. Razlika je bila sorazmerno majhna, ruska dekleta so dobila skupno 380.50 točk, ameriška pa 365.90.

MOSKVA, ZSSR. — Partijski vodnik L. Brežnjev obiskuje predele Sovjetske Azije, kjer pregleduje žitni pridelek. Ta naj bi bil tod veliko boljši kot v evropski Rusiji. Kljub vsemu sodijo, da bo skupno letošnji pridelek žita za okoli 20 milijonov ton pod predvidenim in bo ZSSR morala velike količine žita kupiti zunaj.

LONDON, Vel. Brit. — Princ William Gloucester, bratranec kraljice Elizabete II. in deveti v redu nasledstva, se je včeraj smrtno ponesrečil z letalom, star 30 let.

Predsednik Nixon se gre na Havaje pogovarjat s predsednikom japonske vlade Tanako

V četrtek se bosta na Havajih sestala predsednik ZDA R. M. Nixn in predsednik japonske vlade Kakuei Tanaka. Razpravljala bosta o političnih, pa tudi gospodarskih vprašanjih, ki zadevajo obe deželi in povzročajo v zadnjem času trenja med njima.

Na političnem polju je treba pretehtati in urediti vprašanja odnosa med ZDA in Japonsko v pogledu razmerja do L. R. Kitajske in do Tajvana, kjer ima svoj sedež nacionalna kitajska vlada, ter vlogo, ki jo naj v bodoče igra Japonska v Aziji, ko se hočejo ZDA po končani vojni v Indokini delno od tam umakniti.

Japonska je bila lani, ko so ZDA objavile, da bo šel predsednik Nixon na Kitajsko urejevat bodoče odnose med njo in ZDA, zaprepaščena, ker se ZDA o tej svoji nameri z Japonsko niso nič pomenile. Prav tako je bila hudo prizadeta, ko so ZDA lani 15. avgusta objavile zamrznitev cen in plač, ukinile začasno kritje dolarja z zlatom in uvedle posebno 10-odstotno carinsko naklado, dokler ne bi bilo rešeno vprašanje novih deviznih tečajev za določene valute.

Japonska je bila z obema korakoma ZDA močno prizadeta, prav posebno pa je bil prizadet tudi njen ponos, saj se je smatrala in se še vedno smatra za glavno zaveznico ZDA v Aziji. Pričakovala je, da jo bodo ZDA smatrale za enakopravno, ko je vendar pokazala svojo gospodarsko moč, tretjo na vsem svetu, takoj za ZDA in ZSSR. V Washingtonu so na vse to "pozabili" in v Tokiu so se čutili hudo prizadete, ker je vsa Azija videla, koliko Japonska v Washingtonu velja.

Da bi Japonsko vsaj malo pomiril, je letel predsednik Nixon lani pozdravit japonskega cesarja Hirohita, ko je preko Aljaske letel na obisk v Evropo. ZDA so letošnjo pomlad prepustile Japonski Okinavo z ostalimi Riukiu otoki, s čimer naj bi bila odstranjena zadnja ovira dobrim sosedskim odnosom. Predsednik vlade Sato je smatral, da je njegova doba prešla in je odstopil, na njegovo mesto je bil izbran mladi, energični Tanaka, ki je takoj objavil novo politiko do Kitajske. Predno bo šel prihodnji mesec na obisk na Kitajsko, prileti Tanaka v četrtek na Havaje na razgovor s predsednikom ZDA.

Politična vprašanja nemara ne bodo povzročila kakih posebnih težav, ker je Japonska izjavila, da ne vidi nobene ovire v svoji pogodbi z ZDA o skupni narodni obrambi za vzpostavitev rednih diplomatskih odnosov z L. R. Kitajsko. V Tokiu vedo, da bodo morali v takem slučaju umakniti svoje priznanje nacionalni vladi na Tajvanu, prepričani pa so, da bodo lahko s Tajvanom ohranili vse svoje dosedanje zveze, posebno gospodarske.

ZDA imajo v okviru svoje vojaške pogodbe z Japonsko pravico uporabljati svoja vojaška oporišča na japonskih tleh za pomoč pri obrambi Tajvana in Južne Koreje. Ne marajo, da bi po ureditvi svojih odnosov s Kitajsko Japonska hotela to pravico kako okrniti.

Težavno je vprašanje medsebojne trgovine, ZDA niso voljne trpeti stalnega velikega primajkljaja v svoji trgovini s Japonsko. Lani je ta znašal preko 3 bilijone, letos pa se bliža že kar 4 bilijonom. ZDA zahtevajo, da Japonska prav tako odpre trg ZDA, kot so ga one odprle njej, sicer pa ga bodo tudi one zaprle. V Tokiu se s tako rešitvijo kar ne morejo sprijazniti, ker so predolgo uživali vse ugodsti, nudili pa skoraj nobenih.

Za ustalitev položaja v vzhodni in južni Aziji bi bilo potrebno složno in dogovorjeno sodelovanje ZDA in Japonske, brez tega tam ne bo miru. Kako tako sodelovanje doseči in ga ohraniti, to bo temeljna misel razgovorov na Havajih. Zato ima to srečanje večji pomen, kot bi kdo mogel sklepati po času, v katerem do njega prihaja, — ko se ZDA bližajo volivnemu boju.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME
6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103
National and International Circulation
Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July
Managing Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:
Za Združene države:
$18.00 na leto; $9.00 za pol leta; $5.50 za 3 mesece
Za Kanado in dežele izven Združenih držav:
$20.00 na leto; $10.00 za pol leta; $6.00 za 3 mesece
Petkova izdaja $6.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:
United States:
$18.00 per year; $9.00 for 6 months; $5.50 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
$20.00 per year; $10.00 for 6 months; $6.00 for 3 months
Friday edition $6.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO
83 No. 166 Tuesday, Aug. 29, 1972

Nixonova leta

I.

Republikanska stranka se v svojem volivnem programu s ponosom sklicuje na Nixonova leta v Beli hiši, jih na široko in odločno odobrava in izjavlja, da so ta temelj, s katerega začenjajo in bodo vodili letošnji volivni boj.

Kaj je Nixon v svojih letih v Beli hiši dosegel, kaj napravil z deželo in za deželo?

Ko je Nixon nastopil svojo predsedniško službo, je bil hud nemir na naših visokih šolah, nemir v mestih, kjer je prihajalo do vedno novih izbruhov nasilij. Levičarske in dobronamerne protivojne skupine so demonstrirale proti vojni v Vietnamu. Gospodarstvo je bilo še v polnem teku, brezposelnih je bilo komaj 3.2%. Cene so naglo rastle, prav tako tudi plače, primankljaj v zunanji plačilni bilanci je grozil trdnosti dolarja.

V Vietnamu smo bili zapleteni v obsežen boj z rdečimi, saj smo imeli tam preko pol milijona vojakov. Nemiren je bil Srednji vzhod, kjer je Egipt skušal dobiti možnost za osvoboditev po Izraelu zasedenih ozemelj, Nigerija je bila v državljanski vojni. Pravtako Sudan in del Abesinije. Srednja Evropa je bila zaprepaščena zaradi sovjetsko-satelitske zasedbe Češkoslovaške republike. Romunija in Jugoslavija sta bili v resnih skrbeh, da Brežnjev ne bi svoje doktrine uveljavil tudi napram njima.

Nixon je v volivnem boju poudarjal potrebo po zakonitosti, miru in redu doma. Priznati mu je treba, da je ta cilj zasledoval vztrajno skozi vsa svoja leta v Beli hiši. V zadnjih letih ni bilo nikjer po mestih kakih večjih izgredov, požiganja in ropanja, kot smo ga bili vajeni v prvi polovici prejšnjega desetletja in še kasneje. Tudi po naših visokih šolah je postalo mirnejše, študentje se bolj posvečajo študiranju kot politiki, ko so spoznali, da so jih razni levičarji skušali vpreči v svoj voz in jih gnati v boj za svoje cilje.

Nixon je obljubil boj proti inflaciji, ki je uhajala z vajeti. Četudi je dopustil, da je brezposelnost porastla od 3.2% ob njegovem nastopu na preko 6%, inflacije ni mogel zavreti. Stara sredstva niso bila učinkovita. Ko je končno spoznal, da po stari poti ne more nikamor, se je odločil za uvedbo nadzora nad plačami in cenami lani 15. avgusta. Inflacijo je nadzor zavrl in vlada sedaj trdi, da je to potisnila na povprečje izpod 3%.

Postopno je oživilo tudi gospodarstvo in v deželi prevladuje mišljenje, da smo se rešili iz zastoja in da bomo imeli vsaj še nekaj časa obilo dela in denarja. Sedanja gospodarska dejavnost naj bi se nadaljevala še vsaj v prvo polovico prihodnjega leta. Za dosego gospodarske oživitve je šla Nixonova vlada v velike primanjkjaje zveznega proračuna. Zadnji je znašal 25 bilijonov, za tekoče proračunsko leto trdijo, da bo veliko večji.

Nixon je govoril o trdnem, zdravem dolarju, pa ta še vedno močno boleha, četudi so ga lani obstrigli za eno desetino. V tujini kroži preko 60 bilijonov dolarjev, ki nimajo kritja z zlatom. Svet nič z veseljem ne sprejema novih, pa ve, da se trenutno temu ne more izogniti. Lanska monetarna pogodba v Washingtonu je bila le začasna, trajnejša je še pred nami. Dolar ne bo trden, dokler ne bo uravnovešena zunanja trgovinska bilanca, dokler ne bodo ZDA svetu zopet vsaj toliko prodale, kolikor bodo v njem kupile.

Predsednik Nixon je predložil spremembo socialnega skrbstva. Stari način podpiranja revnih, bolnih in za delo nesposobnih se je izkazal za neučinkovit in zapravljiv. Predsednik Nixon je predložil novega, ki naj bi temeljil na zajamčenem letnem dohodku. Kongres je predlog pretresal, spreminjal in dopolnjeval, pa ga ni uzakonil. Predstavniški dom in Senat imata vsak svoj načrt, ki pa ga še nista odobrila in bo po vsem sodeč počakal na obravnavo v novem Kongresu.

Veliko je bilo razpravljanja o potrebi splošnega zavarovanja proti bolezni, posebej še proti "katastrofalnim boleznim", ki lahko gospodarsko uničijo tudi premožno družino. Stavljeni so bili različni predlogi, obdelovani različni načrti, pa je vse obtičalo v kongresnih odborih.

Slična je zgodba o načrtu delitve dela zveznih davčnih dohodkov z mesti in državami. Nixon je poslal Kongresu zadevni načrt, Kongres ga je obdeloval, pa dela na njem ni končal.

Predsednik Nixon se lahko sklicuje na Kongres, ki je njegove predloge zavlačeval, spreminjal in zavračal. Vendar doslej v tem pogledu ni bil preveč glasen. Zaveda se, da bo moral z demokratskim Kongresom sodelovati tudi v bodoče, če bo v novembru res ponovno izvoljen, kot je splošna sodba.

Ko so se demokratje v času predsednika Kennedyja in Johnsona gnali za uzakonitev državljanskih pravic, ki naj bi onemogočale rasno, versko, narodnostno in vsako drugo zapostavljanje, republikanci pod Nixonom v tem pogledu niso storili nič. Nixon je gledal na izvrševanje zakonov, pa skušal vplivati na njihovo tolmačenje z imenovanjem konservativnih članov v Vrhovno sodišče. Delno je v tem uspel in pripomogel tako tudi k uspešnejšemu boju proti zločinstvu. Z zakonom je hotel omejiti prevažanje šolarjev za dosego rasnega ravnotežja. Predstavniški dom je tak predlog zadnjič z veliko večino na hudo razočaranje črnih državljanov izglasoval, Senat pa utegne razpravo in glasovanje o njem odložiti.

Na splošno bi lahko rekli, da je Nixon v domači politiki nekaj malega le uspel, ni pa dosegel kaj takega in toliko, da bi mu to samo po sebi odpiralo vrata v Belo hišo za nova štiri leta, kot trdijo republikanci. Kadar razmišljamo o teh vprašanjih, ne smemo pozabiti, da so demokrati uvedli pod svojima zadnjima predsednikoma veliko sprememb, katerih vrednost je treba preskusiti; popraviti, kar je slabega, predno se dežela loti spet novih reform, o katerih obliki in potrebi si ni še niti na jasnem! V tem pogledu je bila Nixonova vlada koristna in utegne še biti.

BESEDA IZ NARODA

Že so prešli letošnji pasji dnevi

NEW YORK, N.Y. — Na našem Njujorškem se je sredi avgustovsko vreme nekako zasukalo po starokrajskemu, kot smo ga poznali ob Veliki Maši. Po navadi je bil Veliki Šmaren sončen dan. In če je po njem nekaj deževalo, smo dejali: zdaj smo pa tam!

Tudi na Njujorškem je bil letošnji Veliki šmaren lep dan, vendar ne prazničen kot njega dni na Slovenskem. V cerkvah je bil praznik, sicer pa kot zmeraj v tej deželi navaden, deloven dan. Lep je bil tudi zategadelj, ker se je tako močno izločil iz poprejšnjih pasjih dni, da jih je menda h kraju spravil kar za eno leto dni.

Ozračje se je ohladilo in njujorški srenjčani smo bili lahko srečni, da je v to poznopoletno hladnost padel dan 19. avgusta, ki smo ga že dva meseca poprej izbrali za dan piknikovanja njujorške slovenske fare sv. Cirila na Osmi.

V Ridgewood na vogal Bleecker St. in Forest Ave. je nekaj pred osmo uro zjutraj pridrvel poseben avtobus. Ustavil se je in njujorški srenjčani smo ga napolnili. Župnik oče Richard je dal namig vozniku, da naj motor spet požene in omehča zavore. Avtobus je zdrvel po črnih cestah, belih cesta ne poznamo več, in mirno drvel skozi Maspeth in Bronx tja proti severu v gričevski predel, poln drevesnih nasadov. Po eni uri in pol je avtobus zapeljal v Mohansic State Park. Ustavili smo se na parkirnem prostoru, zaznamovanem s številko 2.

In menda tako, ker smo bili prvi, — že pred deseto smo bili tam, — smo kar po sreči — pač nismo Izraelci — posedli najlepši prostor v parku. Tudi Slovensko je za nas najlepši košček sveta! Tudi to zemljo so naši predniki posedli po zgodovinski sreči. Kakor smo bili mali slovenski rod, so nas drugi bratski rodovi potiskali naprej. In tako smo posedli kraje "podobo raja". Potomcem teh, daleč od slovenske zemlje, je sreča naklonila prejšnjo soboto najlepši del Mohamsic State Parka v državi New York. In tako smo ta del posedli, da smo imeli kar svojo "državo". Noben, kdor ni bil Slovenec ali njegov prijatelj — ta dan ni stopil na to "slovensko področje parka.

Avtobusni srenjčani smo bili tisti, ki smo prodirali naprej, da smo pripravili prostor za vse tiste, ki imajo še priti. Zavzeli smo ga brez boja, ker smo praznost našli. In naši predniki so v šestem in sedmem stoletju delali tudi tako.

In v soboto, 19. avgusta, so za nami prihajali še, še in še... Nabralo se nas je, kot že dolgo in zlepa ne. K vsem mogočim vejam so spadali. Slovenci se zmeraj radi delimo. Vendar v tej "slovenski državi" na področju njujorškega Mohansic parka smo bili zbrani vsi: tam iz belokranjskih polj prek dolenjskih gričev in gorenjskih planin; in tam od štajerskih vinskih goric doli do goriških Brd in tržaških morskih valov. Iz vsega tega velikega prostora smo se tolikokaterniki zbrali na tem prostoru piknikovanja njujorške slovenske fare in njujorške slovenske srenje.

Ne vem, kaj bi rekel naš poletni Tomažek Stalzer-Babnik, če bi mu kdo napovedal, da mu je usojena življenjska časovna pot Marije Shaffer, ki je bila med nami. Marija je namreč že dopolnila 91 let.

In tako smo se — tako pogledano — v soboto lepo sestali na enem prostoru "old time-arji" in pa "young time-arji" njujorške slovenske srenje.

In kako smo se skup vzeli. Že zlepa ne tako. Vse meje so padle. Bili smo zares kot en rod. Pa nas, njujorških slovenskih srenjčanov, se je zbralo zares toliko kot že zlepa in dolgo ne. Tako, da, ko so sosedje iz Bridgeporta prišli okrog druge ure, je Armin Kurbus, ko mi je segel v roko, dejal, "da vas bo pa toliko, tega nisem pričakoval. In toliko mladine imate..." je nadaljeval, ko je gledal na gruče otročadi in mladino, zagreto v igranju odbojke.

Vse to in navrh tega še čisto ozračje, sončni žarki s prijetnim poznopoletnim hladom je ustvarjalo razpoloženje in zadovoljstvo — kot že zlepa ne tako.

Vse je bilo v redu in prav, samo v nečem smo svojo narodnost zatajili prejšnjo soboto na piknikovanju: namreč v tem, da je bilo na našem piknikovanju vse premalo prepevanja. Kar ga je bilo, se je dokaj lepo slišalo, saj so bili med nami dobri pevci in tudi naš najboljši tenorist Charlie Guardia. Vsi bratje so prišli. Frank Birk je svojo harmoniko kar malce prehitro odložil. Če bi jo dalj nategoval in domače melodije iz nje izvabljal, bi tudi grla svoje glasilke napela.

Morda je vsa krivda v tem, da božje kapljice ni bilo najti v tej naši "sobotni Sloveniji", da bi nam kri zavrela in pesem zadonela — kot je treba, kjer so zbrani Slovenci. Sicer so se naše Belokranjice znašle skupaj z župnikom in za male denarce začele ponujati od mize do mize listke. To sta bili Mary Palcic in Mrs. Hudnik. Nazadnje je nekaj pritesnil še naš cerkovnik ter očak Osme Jože Skrabe. V sreči smo lovili tri steklenice vina. Vsekakor premalo za tolikšno slovensko družbo. Pa lepo je, še kar lepše, da se znamo razpoložiti tudi brez takšnih dregajočih duhov.

In zares, v razpoloženju smo se brez boja umaknili z ozemlja "sobotne njujorške Slovenije" v želji, da se spet tako srečamo na tem prostoru ali pa kod drugod.

Pa že naslednji dan smo se v lepem številu zbrali na Osmi pri deseti maši. Daroval jo je spet mariborski novomašnik na obisku č. g. Jože Zidanšek. Prejšnji dan je z nami piknikoval, v nedeljo je za nas njujorške srenjčane mašo bral. Na koru je bilo precej pevcev in petje je bilo lepo in ubrano. Zgleda, da bo organist Franjo Kostanjski iz našega kora le nekaj takšnega napravil, kar spada v vsako slovensko cerkev: lepo petje.

Tako, pasji dnevi so prešli... Mi, njujorški slovenski srenjčani smo jih preživeli... Zdaj nam ne preostaja drugega, kot spet iti na delo in na življenjsko pot, kjer mora Tomažek Marijo ujeti. Življenje nam kaže naprej, naprej, naprej...

Seveda, če mu znamo prav slediti, poti ne bomo zgrešili do naših ponovnih srečevanj! Že se bliža tretja septembrska nedelja. In na Osmi bo po deseti maši spet nedeljska prosvetna ura. To naj bo hkrati tudi srenjska za nas vse njujorške Slovence: "oldtime-arje" in "youngtime-arje".

Osebno sem bil zelo vesel, ko je na sobotnem piknikovanju prišel k meni Frank Birk in mi po slovensko razlagal, da hočejo naši "oldtime-arji" na drug način začeti s srečevanju njujorških Slovencev. V roko mi je kar potisnil že vstopnico No. 111 za prvi tak večer srečevanja.

Na tej vstopnici je zapisano:

AN EVENING OF DANCE
AND MUSIC
SLOVENIAN STYLE
Music by your favorite
Polka Band
FREE BEER & MEAL
OF SLOVENIAN FOOD
(Klobase & Sauerkraut)
Saturday, October 7th, 1972
9:00 P.M.
RIDGEWOOD HALL
1880 Manaham Street,
Ridgewood. N.Y.

Profit to be distributed as Door Prize — Donation $5.00

Frank mi je povedal, da se vstopnice dobe pri Franku Birk, tel. TW 4-0785, Edwardu Klarich, tel. GL 6-1277 ter pri slovenskem odvetniku Emilu Rucigaju HY 7-7036 ali pa 382-4414.

Vsako srečevanje bo nam v korist. In Frank je k meni prišel, da me povabi kot "youngtime-arja". Povabil je tudi našega župnika rev. Rogana, ki je pravi predstavnik njujorških slovenskih "oldtime-arjev", ki so postavili slovensko cerkev sv. Cirila na Osmi.

Le ona je še pomnik iz "old time-a". Tu se zbirajmo vsi Slovenci in če je za našo narodno skupnost koristno, zbirajmo se še drugod vsi slovenski "oldtime-arji" in vsi slovenski "youngtime-arji".

Zato na svidenje tu in tam ter vsepovsod, koder narodna skupnost zahteva in kliče!

Tone Osovnik

—o—

Za Slovenik v Rimu

WASHINGTON, D.C. — Sem pa tja zasledimo v sloven. časopisju lepe, zanimive in spodbudne članke o važnosti in potrebi slovenskega zavoda v Rimu. Zavod bo drugo leto posvečen, potrebuje pa še našo veliko pomoč.

Da bi se za Slovenik še bolj zavzeli, sem na pobudo prijateljev v Washingtonu razposlal nekaterim posameznikom na vzhodu Amerike osebno pismo z namenom, da bi se v prid Slovenika osnoval, v okviru glavnega odbora, vzhodno-ameriški pododbor za Slovenik.

Spet na pobudo prijateljev in z željo, da bi se nam moglo pridružiti čim večje število rojakov ter v upanju, da nam bo slovensko časopisje naklonjeno kot vedno v preteklosti, želim, da isto pismo in isti poziv izide v našem časopisu. Naslednje:

Dragi slovenski rojaki!

Ko se je pred leti pod pokroviteljstvom gospoda Monsignorja Baznika osnoval ameriški odbor za "SLOVENIK", se mu nekateri zaradi dela za Slovensko Kapelo niso mogli odzvati ali pridružiti. Ta ovira je zdaj odmaknjena.

Da bi se pridružilo čim več rojakov akciji za Slovenik, bi rad predlagal, da bi se v okviru glavnega odbora v Clevelandu osnoval še neke vrste pomožni odbor tukaj na vzhodu, predvsem z zastopniki iz New Yorka, Bridgeporta in Washingtona.

Ne gre za voljeno predstavništvo, ker odbor naj bi bil v prvi vrsti le delavni odbor, ki naj bi poskušal vzbuditi zanimanje za SLOVENIK med največjim možnim številom Slovencev, ki žive na vzhodu Amerike. Kot drugotna naloga bi mu tudi lahko bila posvetitev Slovenika drugo leto v Rimu.

Sam sem voljan sodelovati v tem odboru: podroben delaven načrt pa naj bi si odbor izdelal šele po njega sestavitvi. Vabim vse, ki jim je poslano to-le pismo, da sprejmejo sodelovanje v tem odboru - Pododbor za Slovenik v Vzhodni Ameriki - in me o tem obvestijo. Kdorkoli bi želel dodatnih moči in drugih članov, naj se z njimi pogovori in me obvesti.

Prepričan sem, da vsi skupaj zmoremo storiti kaj več za Slovenik, kot smo doslej storili v Ameriki.

Lepo pozdravljeni!

Cyril J. Mejač
9509 Hale Street
Silver Spring, Md. 30920

Iz naših vrst

Cleveland, O. — Že nekaj let prebiram Vaš in seveda naš, tako lepo urejeni list, čeprav nisem njegov naročnik. Od vseh časopisov, ki izhajajo v našem jeziku, se mi zdi Vaš najbolj zanimiv, kar je pa seveda predvsem Vaša zasluga, zato Vam ob tej priliki izrekam pohvalo. Odločil sem se, da postanem stalni naročnik Ameriške Domovine V prilogi pošiljam ček za enoletno naročnino, $2 pa za tiskovni sklad.

Evgen Smrdel

*

Toronto, Ont. — Zahvalim se Vam za obvestilo, katerega sem pričakovala. Z veseljem obnavljam enoletno naročnino Ameriške Domovine, kar ostane, naj bo dar za tiskovni sklad. Z listom sem vsestransko zadovoljna, samo dostava je skrajno malomarna.

Zgodi se, da jo dobimo šele po desetih dneh z zamudo ali se pa sploh izgubi. To vem, da ni Vaša krivda, to je kriva krajevna pošta. Želim Vam mnogo uspeha in Vas najlepše pozdravljam!

Ana Rapus

*

Euclid, O. — Priloženi ček pošiljam za enoletno naročnino za Ameriško Domovino, $2 pa v podporo listu. Želim Vam mnogo novih, mlajših naročnikov, ker stari bomo kmalu odmrli, in veliko uspeha v bodoče pri Vašem zaslužnem delu. Za najlepšimi pozdravi in željami!

Jože Štepec

—o—

Vijolico na grob s. M. Elizabete Košir

KANSAS CITY, Kans. — Življenje s. Elizabete je sličilo življenju vijolice. Bila je ponižna duša, a vonj njenih čednosti je osrečeval tiste, ki so z njo živeli. Vedno skromna se je vendar znala uveljaviti v razredu med učenci in pozneje tudi med sestrami, ko ji je bilo naloženo breme predstojništva. Imela je poseben dar od Boga, da je dosegala vzgojne uspehe brez kakega kreganja, še manj nasilja. Otroci in starši so jo občudovali. Bila je tako izvrstna učiteljica, ker je bila dobra redovnica, ker je ljubila svoje učence. V njih srcih si je postavila najlepši spomenik — enako med nami sosestrami. Vsaki je rada pomagala in ni odrekla nobene usluge, če smo jo kdaj prosile za njo.

S. Elizabeta je bila pobožna, pesniška duša. Rada je čitala življenjepise iskalcev Boga in borcev Zanj. Večkrat mi je poslala kake stihe, kateri so ji bili všeč in je mislila, da bodo tudi meni. Posebno rada je imela pesmi ameriške pesnice Rice, ker je našla v njih toliko življenjske modrosti in tolažbe.

Slovensko je dobro govorila in tudi pisala. Zato je bila v veliko pomoč s. provincijalki, ki je rabila tajnico, zmožno obeh jezikov. Kako težko jo bo pogrešila! Z njeno smrtjo je naša provinca izgubila zvesto članico, Cerkev pridno delavko, sestre priljubljeno in ljubečo sosestro, otroci in gojenke Mt. Assisi pa dobro vzgojiteljico. Naj si počije od trpljenja in dela na božjem Srcu. Naj ji bo Plačnik On, ki Mu je obljubila zvestobo in jo tudi držala do zadnjega diha na zemlji.

Sestra Elizabeta Košir je bila rojena 1. sept. 1903 v Waukeganu, Ill. Obiskovala je domačo šolo Matere božje. Svojo izobrazbo je nadaljevala v srednji šoli Svetega Detinstva in po graduaciji se je vpisala na Waukegan Business College. Ko ga je končala, je dobila službo tajnice pri Altschuler's Co. in pozneje pri Cyclone Fence Co. Po nekaj letih dela v uradu se je odločila za vstop v samostan. Poskusila je pri benediktinkah v Rogers Park-u, Ill. Po enem letu je potrkala pri slovenskih šolskih sestrah v Lemontu. Sprejele so jo z veseljem in 18. avg. 1926 je postala novinka. V letih juniorata je študirala na De Paul univerzi, kjer je prejela svoj B. S. degree.

Skoro 40 let je s. Elizabeta šolarila. Najdalje se je mudila v Betlehemu, Pa., med Prekmurci. To je bila njena prva postojanka. Pozneje je bila eno leto pri nas v Kansas City-ju in potem kot prednica pri Sv. Štefanu v Chicagu, pri Sv. Trojici v Chicagu. Tudi v Sheboyganu, Wis., je učila — enako v Gary, Ind., pri Sv. Jožefu delavcu. Od Sv. Jurija v Chicagu je bila poklicana v Lemont, da je prevzela delo v pisarni. In tu jo je našel Gospod . , . s križem jo je obdaroval.

V začetku l. 1972 so zdravniki dognali, da ima s. Elizabeta raka, ki se je razbohotil po notranjih organih. Operacija ni nič pomagala. Po 6 mesecih zdravljenja v bolnici in Alvernia Manor in po velikem, junaško prenašanem trpljenju, vdana v voljo božjo, preskrbljena z vsemi svetimi zakramenti, je naša draga s. Elizabeta sledila Gospodovemu klicu: "Pridi! Vstani, moja ljuba, moja golobica in pridi!" To je bilo 13. avg. 1972.

Sestra Elizabeta je spala svoje poslednje spanje v rakvi blizu oltarja, obdana od sester, ki so molile za njo in ji delale družbo. Pogrebne obrede je opravil 16. avg. Rev. Blase Chemazar, OFM., njen nekdanji učenec v šoli sv. Štefana v Chicagu. Pridigal je o veri, upanju in ljubezni. V prezbiteriju je bilo še 7 duhovnikov, kot Rev. Albert Adamič, župnik v Waukeganu, Rev. Luburič, prejšnji betlehemski župnik, Rev. Budrovič, župnik sv. Trojice v Chicagu, Rev. Claude Okorn, župnik v Greenfield-u, Wis., Rev. Aloysius Madic, OFM, župnik pri Sv. Štefanu in Rev. Joseph Čagran, OFM., duhovni voditelj pok. s. Elizabete ter upokojeni duhovnik v Alvernia Manor.

Pogreba se je udeležilo okrog 50 sosester, kak ducat sorodnikov in mnogo prijateljev družine.

Sestra zapušča brata Andreja in Franka ter sestri Agnes v Waukeganu in Tereso v Sonomi, California. Vsem naše sožalje!

Sestra Elizabeta je bila položena k večnemu počitku na pokopališču sv. Alfonza v Lemontu. Tam čaka vstajenja že veliko naših sester, ki so odšle domov pred nami. Njim in s. Elizabeti naj sveti večna luč! Naj počivajo v miru!

s. M. Lavoslava

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

Tudi v Sudbury-ju, tudi "tam je naša kri".

Iz Sudbury-ja je prišlo povabilo, da bi obiskali rojake tam gori v severnem Ontariju, ko bodo imeli svojo versko-narodno slovesnost na svojem letovišču. Ker sem preživljal konec tedna 19. in 20. avgusta nekako na sredi med Torontom in Sudburyjem, sem se z veseljem odločil za obisk. Bog je naklonil krasno sončno nedeljo. Sin se je spravil za volan in jutranja vožnja mimo številnih jezer, skozi skalovito pokrajino, je nudila poseben užitek.

Napravilo smo kakih 150 milj pota, ko smo dospeli do prvih luči na cesti 69 že v predmestju Sudbury-ja, ki ima malo manj kot 100,000 prebivalcev. Med njimi imajo rudarji večino. Sporočili so nam, naj pri prvih lučih zavijemo na levo. Nekaj časa smo še drveli po asfaltu, potem smo prešli na prah in kamenje in končno smo se začeli vzpenjati v hrib. Kot da bi iskali "državo med gorami", nam je prišlo na misel. In res, našli smo jo na hribu. Kraj je valovit, poraščen z mladim drevjem in nosi ime "Slovensko letovišče". Hrup sveta ne sega do njega. Daleč proč je od vsega, kar v teh časih onesnažuje zemljo, vodo in zrak. Leži ob krasnem gorskem jezeru, ki je čisto kot oko otroka. Na tem jezeru in okoli njega je samo slovensko življenje. Res košček raja, miru in svežine je slovensko letovišče v severnem Ontariju.

Ko smo prispeli na cilj, so bili ljudje že zbrani pred lepim novim križem, ki so ga postavili na tem koščku zemlje. Duhovnik je začenjal službo božjo, med katero je blagoslovil to božje znamenje. Navzočim pa je lepo razložil, kaj to znamenje pomeni, kaj križ govori vernim v tem življenju in za onostranstvo. Sv. opravilo pred novim križem je opravil predstojnik slovenskih lazaristov v Kanadi g. Janez Kopač C.M.

Po maši so ljudje sedli po sencah h kosilu. Kuhinja je nudila obilo dobrot. V višinskem zraku se je kosilo še posebno prileglo. Ljudje so še vedno prihajali. Zbrala se je lepa družina. Znanci, ki se že dolgo niso videli, so si segali v roke in obujali spomine; sklepali so nova poznanstva. Slovence v Sudburyju so ta dan obiskali rojaki iz Timmensa, Norande in zlasti iz Toronta. Ga. Nežika Škulj je pripeljala mladinsko skupino BISER. Z mladimi plesalci so prišli tudi starši.

Popoldanski spored se je začel okoli 2. ure. Napovedoval in vodil ga je g. Zimer. Po uvodnem pozdravu je dal besedo predsedniku Društva Slovencev v Sudbury-ju g. V. Preglju. On je na kratko orisal delo društva, delo za letovišče in napore pri organiziranju tega dne. Posebej je pozdravil goste iz drugih krajev, se jim zahvalil za udeležbo in jih prosil, da bi tudi v bodoče ostali v zvezi. Za predsednikom je še enkrat pozdravil g. Janez Kopač C.M. Nato je pa dobil besedo g. Peter Markeš iz Toronta. V imenu Društva Slovencev Baraga je prinesel rojakom v Sudbury pozdrave in čestitke. V govoru je omenjal, kje vse je danes razkropljena slovenska kri. Polagal je na srce zlasti mladim, naj se držijo slovenske družbe. Oni bodo rod, ki bo imel korenine v kanadski družbi. Poskrbijo naj, da bo sok, ki tem koreninam daje rast, tudi slovenski. Tega soka pa jim bo dala slovenska šola, slovenska pesem, govorica in družba.

Zadnji pozdrav pa je izrekel g. Albin Francel, ki je z g. Ivanom Kuhlom pripeljal 4 avtomobile rojakov iz Timmensa. Govorom je sledil nastop skupine BISER iz Toronta pod vodstvom ge. Nežike Škulj. Mladi fantje in dekleta v narodnih nošah so zaplesali tri narodne plese. Njihov nastop so navzoči sprejeli z izrednim navdušenjem. Neka mlada gospa je med nastopom mladih plesalcev izjavila: "Kaj takega se pa ne vidi vsak dan." Prisrčno so nastopili tudi mladi plesalci iz Sudbury-ja. Naučila jih je ga. Prelјeva. Tudi ta mladi biser je s svojim nastopom osvojil gledalce. In še s tremi plesi je nastopil BISER iz Toronta in žel navdušeno ploskanje. Ta dan je BISER bistveno pripomogel, da se je barometer slovenske zavesti v Sudbury-ju dvignil.

Tako je bil uradni del programa zaključen. Pred mikrofone pa so postavili svoje inštrumente Končanovi fantje in poskočne melodije so vabile na ples. Koga ne bi zasrbele pete ob teh slovenskih napevih. Začel se je družabni del popoldneva. Fantje so igrali, pari so se vrteli, drugi so se hladili v jezeru, tretji so se pomenkovali, vsi pa so bili dobre volje v zavesti, da je prireditev uspela. Težko je zapisati poročevalcu, ki je takorekoč samo mimo prišel, kdo je imel največ zaslug za uspeh dneva. Iz razgovorov bi sklepal, da je bil poleg že omenjenih nadvse delaven tudi g. Anton Končan. Petje med mašo pa je bilo pod vodstvom g. Vida Rovanška. Kot vsaka slovenska naselbina imajo pa tudi Slovenci v Sudburyju skritih požrtvovalnih delavcev, ki navadno niso nikjer omenjeni.

Na svidenje čez eno leto!

Por.

Rast katoliškega šolstva

Blizu pol milijona učencev se bo prav kmalu vrnilo v katoliške šole v Ontariju. To je približno 4% porast od lanskega leta. Te šole se trudijo, da pripravijo mladega človeka na življenje, kakršno je, a krščansko vzgojenega. Šolski program je sestavljen tako, da stalno opominja študenta in učitelja, da je treba živeti življenje v zavesti božje navzočnosti.

Tudi na zunaj bo letos vidna porast katoliškega šolstva. Samo v torontski metropoli bodo v šolskem letu, ki prihaja, zgradili za 11,000,000 dolarjev novih šolskih poslopij.

Pri šolanju in vzgajanju prihajajo šolske oblasti kat. šol vedno bolj do tistega načela, ki smo ga poznali že doma pred vojno: sodelovanje šole, doma in Cerkve. Sedaj pa pravijo: sodelovanje učitelja, staršev in dušnega pastirja, kar je isto. Kat. šola mora postati skupnost, kjer učitelj in učenec, starši in dušni pastirji skupaj ustvarjajo vzgojni proces, ki nudi otroku rast in zorenje v luči božjega razodetja. Do sedaj so bili starši in dušni pastirji premalo zainteresirani na taki vzgoji in na takem šolanju. Če hoče katoliška šola pomagati reševati današnjo družbo, se bo moralo to spremeniti. Samo dati otroka v katoliško šolo, ni zadosti. Na starših in na duhovnikih še vedno ostane dolžnost, da skrbijo za vzgajanje in zlasti, da sodelujeje s šolo. Ta preobrat v miselnosti katoliškega šolstva je treba samo pozdraviti in podpreti.

P.

— Teksas ima 254 okrajev, več kot katerakoli druga država v Uniji.

Posvetitev križa na Slovenskem letovišču v Sudburyju

SUDBURY, Ont. — V nedeljo, 20. avgusta, smo Slovenci v Sudburyju priredili izredno svečanostno proslavo na našem letovišču. Postavili smo si znamenje Zveličarja na križu. Za to priložnost smo povabili gospoda Kopača iz Toronta, da nam ga blagoslovi. Našemu povabilu se je odzval kljub obilnemu delu in obveznostim, ki jih ima do svoje župnije v Torontu. Naše društvo mu je za njegov trud zelo hvaležno.

Povabilu se je tudi odzvala folklorna skupina "Biser" iz Toronta. Pod vodstvom gospe Nežke Škulj nas je prijetno zabavala s predstavo različnih slovenskih narodnih plesov v pisanih narodnih nošah. Naši rojaki so bili predstave izredno veseli, ker v naših krajih kaj takega malokdaj vidimo. Tudi tistim, kateri so prišli iz Timensa in drugih oddaljenih krajev, ni bilo žal dolge poti.

Naše društvo stremi za tem, da bi tudi tukaj ustanovili folklorno skupino. Mogoče se nam v bližnji bodočnosti želja izpolni. Ga. Pregljeva se že nekaj let trudi z našimi najmlajšimi, kateri so že večkrat nastopali v Torontu na slovenskih proslavah. Tudi za našo svečanost so nam lepo zaplesali.

Da ne bi plesali s praznimi želodci, saj pravi naš pregovor, da prazna vreča ne stoji pokoncu — le kako naj bi še plesala, so nam naše pridne kuharice pripravile okusni domači golaž in kranjske klobase.

Po končani prireditvi smo se zavrteli ob melodjiah veselih Končanovih fantov, ki so nam igrali še pozno v noč.

Slovensko društvo v Sudburyju deluje med nami že nekaj let. Začeli smo zelo skromno, le s prav majhnim številom članov, ki pa se iz leta v leto po malem veča in s tem omogoča boljše možnosti društva, katero nam nudi marsikatero razvedrilo. Posebno smo ponosni na naše malo letovišče ob krasnem čistem jezeru, kakršnega se dandanašnji ne najde zlepa. Na njem je dobrodošel vsak naš rojak od blizu in daleč. Namenjeno je pa predvsem Slovencem iz Sudburyja in okolice, da bi tam našli košček slovenske zemlje in slovenskega duha, ki med nami preveva, ko se tam shajamo, prirejamo piknike in se prav po domače zabavamo. To nam je majhen delček zemlje v tujini, katero lahko kličemo slovenska zemlja. Ker nam je tako pri srcu, smo jo prav ob tej slovesnosti počastili s tem, da smo na njej postavili sv. znamenje: križ s Križanim. On naj čuva nas in ta košček naše zemlje, da se bomo na njenih tleh še dostikrat sešli.

Za društvo:

Marija Sluban

Ku Klux Klan v Kanadi?

CALGARY, Alta. — Vajeni smo brati in slišati o Ku Klux Klanu v Združenih državah, da bi bilo kaj takega tudi v Kanadi in posebej še na njenem zahodu, kjer črncev skoraj ni mogoče videti, bi človek komaj verjel, pa je vendarle res.

Tearlach Mac a'Phearsoin, imperialni čarovnik Confederate Klans of Alberta, je dejal zadnjič časnikarju, ki ga je obiskal, da je boljše poudarjati prednosti in dobre lastnosti bele rase kot pa pritiskati na katerokoli drugo. Albertski Klan smatra Indijance za bele in eden od njegovih "velikih zmajev" je čistokrven Indijanec.

"Imperialni čarovnik" albertskega Klana je star 23 let, ne je mesa, ker se to ne krije z njegovimi nazori, in je v splošnem umirjen in dostojen mlad mož. V septembru ima v načrtu nastop Klana s sežiganjem križa in je nanj povabil klanovce iz ZDA. Dejal je, da bo to izvedel le, če bo dobil od mesta Calgary dovoljenje, ker on se hoče držati zakonov.

Mac a'Phearsoin pravi, da ima Klan v Alberti nad 100 članov, pa izpod 1000. Priznava, da je rasist, pa trdi, da nima nobenih rasnih predsodkov. Pravi, da je za ustanovitev posebnih Klanov za jude in za črne, če so ti res odločeni ohraniti svojo raso čisto.

KRIŽEM PO DEŽELI

Glavni svet Združene cerkve Kanade je na svojem zasedanju v Saskatoonu pretekli teden odobril posebno poročilo, ki priporoča vsem članom, naj bodo pripravljeni na neodvisni Quebec. En del poročila priporoča "priznanje pravice do ločitve obema glavnima rasnima in jezikovnima skupinama Kanade".

*

Obrambni oddelek raziskuje možnost sabotaže na rušilcu Restingouche, ki ga popravljajo v Halifaxu. Škoda je na ceveh, črpalkah, na parnem kotlu in na ceveh za paro. Rušilec je stal 25 milijonov dolarjev,

*

Zvezna vlada in Unija poštnega osobja ne moreta pri pogajanjih za novo kolektivno pogodbo nikamor, ko zahteva Unija novo klasifikacijo posameznih del, čemur pa se zastopstvo vlade upira. Zastopnik Unije James McCall je dejal, da ne bo podpisan noben sporazum, dokler ne dobi pravice pogajanj za novo klasifikacijo služb.

*

Od srede junija so v Torontu cene hrane porastle za okoli 3.5%, pa napovedujejo, da bodo rastle še dalje in da bodo ob koncu leta 5-10% višje, kot so zdaj. Pravijo, da so cene še vedno nižje, kot so bile pred dvemi leti, ko se je vršila med velikimi živilskimi družbami znana huda borba za odjemalce z zniževanjem cen. Pravijo, da je edino sredstvo za dosego ustalitve cen hrane zamrznitev cen in plač ter uvedba nadzora nad njimi.

*

Kanadski trgovinski velesejem v Pekingu je že prvi dan obiskalo na tisoče Kitajcev. Obisk je še vedno izredno dober. Sejem, ki je bil odprt pretekli ponedeljek, bo ostal odprt 12 dni. Odpret ga je šel sam zunanji minister M. Sharp.

*

Čartrsko letalsko podjetje Balair je odpovedalo 8 poletov preko Atlantika in je tako okoli 2000 ljudi, ki so kupili letalske listke od Interservice Europa, Ltd., v Montrealu, obtičalo v Evropi in delno v Kanadi. Letalsko podjetje je odpovedalo lete, ker mu družba, ki je te najela, ni plačala stroškov. Trdijo, da na raznih velikih letališčih Evrope že čaka po nekaj sto Kanadčanov, ki bi radi domov, pa njihovi povratni listki nič ne veljajo. Še več jih bo v naslednjih dveh tednih.

Policija v Montrealu preiskuje slučaj, pa ne more vsemu kaj, tudi Kanadska transportna komisija v Ottawi preiskuje, pa izjavlja, da ne bo mogla nič dosti storiti, ker je ona odgovorna in pristojna le za redne letalske družbe.

*

Predsednik vlade Pierre E. Trudeau je pretekli teden objavil, da ima vselitveni minister pravico pustiti v Kanado Azijce, ki morajo v treh mesecih iz afriške republike Ugande. Koliko teh se lahko preseli v Kanado, ni bilo objavljeno. Vseh skupaj je okoli 80,000, takih z britanskim potnim listom pa okoli 50,000.

*

Upravniki žitne borze v Winnipegu so sklenili, da bodo na njej začeli tudi trgovanje z zlatom. O tem predlogu bodo razpravljali v četrtek na posebni splošni seji vseh članov.

*

Mobil Oil Canada je potrdil, da so pri vrtanju našli večje ležišče naravnega plina pri Sable Island. Dnevno ga priteče iz vrtine okoli 10 milijonov kubičnih čevljev. Točno zaloge ne morejo preceniti, dokler ne bo vrtanje zaključeno. Trdijo, da je najdišče večje in pomembno. Na otoku in na kontinentalni plošči so napravili več vrtin in odkrili poleg naravnega plina tudi olje. Slične uspehe je imela tudi Shell Canada Ltd. iz Toronta.

*

Predsednik vlade štirih vzhodnih pokrajin ter zastopnik Quebeca so se sporazumeli z zvezno vlado, da bodo vprašanje rudninskih pravic na kontinentalni plošči reševali ob drugi priložnosti.

Družba sv. Mohorja in Slovenci v Ameriki

CLEVELAND, O. — Veliko dolguje slovenski človek doma in po svetu Družbi sv. Mohorja v Celovcu, tej najstarejši slovenski knjižni kulturni ustanovi. Med tistimi, ki ji še posebno mnogo dolguje, smo tudi slovenski ljudje v Ameriki, severni in južni. Bog sam ve, ali se bo kdaj našel med slovenskimi ljudmi kdo, ki bo vse to vredno opisal in tako ohranil za zgodovino slovenskih izseljencev!

Celovška Družba sv. Mohorja je danes skoraj popolnoma odtrgana od skupnega narodnega telesa. Zato pa smo rojaki, ki živimo v svobodnem svetu tem bolj dolžni, Družbo v tem času podpreti in ji pomagati. Iz Celovca smo te dni dobili od nje poziv za naročilo njenih knjig za leto 1973., ki ga v naslednjem objavljamo.

Dragi prijatelji
Družbe sv. Mohorja!

Drage poverjenice,
dragi poverjeniki!

V juliju 1972

Že spet je poteklo leto in Vam moremo v mesecu, ko praznujemo god patrona naše Družbe, poslati nov "Glasnik Družbe sv. Mohorja v Celovcu".

V prvi vrsti se Vam želimo zahvaliti za nesebično sodelovanje, s katerim ste Družbo velikodušno podprli in na ta način pripomogli, da more izpolnjevati svoje poslanstvo in širiti dobre knjige med naše ljudi. Dobro se zavedamo, kako nam je Vaša pomoč potrebna in za delovanje Družbe pomembna. Ker računamo na Vaše dobrohotno razumevanje tudi v bodoče. Vam obenem z iskreno zahvalo ponovno izrekamo prošnjo za nadaljnjo pomoč. Vsa naša skupna prizadevanja naj bi služila istemu cilju: Uresničitvi visokih Slomškovih idealov tudi v naših dneh!

Mohorjev knjižni dar za 1973 je že v tisku in bo predvidoma dotiskan v prvi polovici oktobra, nato pa nemudoma razposlan vsem poverjenikom, da ga boste dobili v roke že okrog 15. novembra, vsekakor pa še pred 15. decembrom.

Knjižni dar bo letos obsegal naslednje knjige:

KOLEDAR za leto 1973.

Med množico koledarjev, ki izidejo vsako leto, ohranja prav Mohorjev koledar tradicijo nekdanjih izdaj, a istočasno nudi tudi današnjemu mohorjanu v kar največji meri vse, kar bravec pričakuje, da bo v njem našel. Poleg tega naj omenimo še, da postane ud Mohorjeve družbe in da je deležen sadov svetih maš in odpustkov vsakdo, ki vzame vsaj Koledar.

Karel Mauser, RAZDRTO GNEZDO.

Kot šestindvajseti zvezek družinskih večernic bo letos izšla — doslej v samostojni knjigi še neobjavljena — Mauserjeva povest "Razdrto gnezdo". Naročniki mesečnika "Ave Maria" so povest brali, ko je izhajala v nadaljevanjih v letih 1965, 1966 in 1967. Že tedaj so mnogi bravci izrazili željo, da bi povest izšla v samostojni knjigi, ki bi mogla nuditi neprimerno več kot le mesečna nadaljevanja skozi dobo treh let.

Alojzij Bolhar, PEKLENSKI BOTER in druge slovenske pravljice.

Med mohorjevkami že več let sem ni bilo podobne knjige. Zanimanje za tovrstno narodno blago pa je zelo živo, kar dokazujejo nove in ponovne izdaje raznih založb. Izbiro pravljic za našo izdajo je pripravil Alojzij Bolhar, ki je zliki napisal tudi prav primerno "Besedo o pravljici", knjigo samo pa je posvetil "svetlemu spominu pokojnega akademika dr. Ivana Grafenauerja, očeta znanstvenega narodopisja pri nas".

Ta zbirka obsega najbolj značilne in najbolj ustrezne pravljice z vsega ozemlja, kjer prebivajo Slovenci. Nekatere beneško-slovenske pravljice, ki so bile zapisane pred več kot sto leti v narečju, so pa v tej knjigi prvič objavljene v knjižni slovenščini.

Dr. Eman Pertl — Prof. Miša Krašovic-Pertlova, NAŠE ŽIVLJENJE.

Pred petimi leti je celjska Mohorjeva družba izdala knjigo, ki sta jo napisala mož in žena, oba strokovnjaka, on zdravnik, ona psihologinja, in ki sta ji dala naslov: "Naše življenje". Iz svoje strokovne in življenjske izkušnje sta pripravila priročnik za pouk in vzgojne napotke staršem, vzgojiteljem in mladini sami, katerega smo na tem področju že dolgo pogrešali.

Kako velika je bila potreba po knjigi spolno-vzgojnega področja, dokazuje dejstvo, da je bila prva naklada v najkrajšem času razprodana. Povpraševanju po njej pa ni konca. Avtorja sta prvo izdajo pregledala, dopolnila in nanovo priredila, da zdaj "Naše življenje" v kar najbolj sodobni priredbi znova izide v knjižnem daru celovške Mohorjeve.

VSE TE KNJIGE NUDIMO UDOM ZA SKRAJNO NIZKO CENO $5 U.S. DOLARJEV

Za naročnino pišite na naslov:
DRUŽBA SV. MOHORJA
V CELOVCU,
Viktringer Ring 26
9020 Klagenfurt,
Austria

ali: SLOVENSKA PISARNA,
6304 St. Clair Avenue,
Cleveland, Ohio - 44103

Kalifornija prva

SACRAMENTO, Kalif. — Kalifornija je prva v pridelku breskev. Od tam jih razpošiljajo po vsej deželi, sveže in konzervirane.

MALI OGLASI

FOR SALE
Euclid brick bungalow, wood burning fireplace, basement, dining room, close to shopping. See and make offer.
New ranch homes in Euclid, Willowick, Eastlake, Mayfield Hts. $27,500 to $45,900.
Special this week. Two model ranches, one brick, one alum. sided, priced for quick sale. Call for information.
UPSON REALTY CO.
499 East 260th RE 1-1070
(169)

Home for sale—Beverly Hills
2 bedroom bungalow, recreation room, large kitchen, brick front, aluminum siding, family room, deep lot.
GEORGE KNAUS Real Estate
819 E. 185 St. 481-9300
(169)

V najem
Trgovina se odda v najem na 15335 Waterloo Road.
Kličite 481-5397
(169)

For rent
Store for rent at 15335 Waterloo Road. — Call 481-5397.
(169)

FOR SALE
6 room colonial, completely redecorated, attached garage, breakfast nook, 1½ bath, back porch, recreation room. 70 ft. landscape lot, Euclid, Ohio $31,500. Call 731-9385.
28 avg, 1,5,8,11 sep)

V najem
Lepo 6-sobno stanovanje, vse sobe velike, se odda na 1081 E. 71 St. Vprašajte za Mrs. McCrady, apt. št. 1 zadaj, ali kličite 843-8033.
(174)

Naprodaj v Euclidu
Chardon Rd. okolica, 4 spalnice, 1½ kopalnica, dvojna električna garaža, klimatska naprava, klet, rek. soba, šole, v nizkih 40h. Lastnik IV 6-2767.

PLESKANJE!
Hiše zunaj in znotraj
Kličite za proračun
391-6582
—(167)

V najem
šest sob zgoraj na E. 45 St. blizu Superior Ave. na novo dekorirano. Odrasli. Kličite 391-9758.
—(166)

NAPRODAJ
Dvo družinska hiša, 5-5, na novo dekorirana, preproge spodaj. V EuclidGreen okolici. Cena v nizkih 20,000.
Kličite 486-1547
(169)

NAPRODAJ
Blizu E. 200 St. in Lake Shore Blvd., krasen bungalow, 2 spalnice spodaj, na novo razširjeno. Klet in garaža v dobrem stanju. Lastnik se seli v Florido.
Lot blizu Chardon Road v Richmond Hts. 70 x 200. Si lahko takoj gradite svoj dom. Cena $9,500.
Dva lota, vsaka po 50 x 160, pripravna za taborenje ob koncih tednov. Oba za $6,000.
STREKAL REALTY CO.
405 E. 200 St. 481-1100
(29,30,1 sep)

V najem
4 sobe, kuhinja in kopalnica na East 61 St.
Pridite pogledat
—(29,31 avg)

HELP WANTED,

Grill Work
Male or female, 2 mornings, 7 a.m. til 3 p.m. and one afternoon from 3 til 9 p.m.
FANNIE'S RESTAURANT
353 E. 156 St.
(167)

Help Wanted
Reliable man or woman to manage and work behind bar at Slovenian Workman's Home, 15335 Waterloo Rd. For information call Charles Zgonc — Tel. No. 481-5397.
(169)

DISHWASHER
Young man, or woman, full time, Monday thru Friday.
FANNIE'S RESTAURANT
353 E. 156 St.
(167)

Kuhar ali kuharica
Iščemo izkušenega kuharja ali kuharico z znanjem pripravljanja Evropskih ali Ameriških jedil. Stalno zaposlenje.
Kličite 681-9734
(168)

ČRNA ŽENA

ZGODOVINSKA POVEST

I

Kjer se prijazna, senčna cesta, ki pelje iz Radovljice proti Bledu, poslednjič približa razdrapani strugi deroče Bohinjke, se dviga na desni strani poti orjaška, navpik štrleča pečina. Strahoma se bližaš temu resnobnemu kraju. Kajti dolinica, že itak dovolj ozka, postane na tem mestu tako tesna, da se cesta med savsko strugo in veliko skalnato steno komaj prebije na plan. Razen pritlikavega grmičja in nedostopnih, razjedenih duplin, po katerih lazijo modrasi, kuščarji in druga golazen, ne opaziš na tej skalnati steni ničesar. Praznična, a neprijetna tišina vlada tu naokrog od jutra do večera. Le tupatam zdrči med votlimi odmevi preperel kamenček na pot in nehote podvizaš korake, da se čimprej izogneš pretečim skalnatim čerem, ki samujejo kakor prežeče pošasti visoko nad tvojo glavo. Dokaj prijaznejša je okolica na nasprotni strani reke. Takoj ob strugi se prične nalahno vzpenjati rebrovito pobočje, čezinčez poraslo s temnimi borovci in vitkimi smrekami.

Vzhodno od Kamnjeka opaziš med gosto zasajenim sadnim drevjem nekaj belega zidovja in nekaj skromnih hišnih slemen. To je vasica na Brdih, ki ne šteje niti dobrih deset hiš.

Nemara bi šel skozi sotesko nemoteno dalje, ko bi te ne opozorilo, zdaj ko si prvi hip stopil na plan, nekaj posebnega. Pred očmi se ti razgrinja nebeško lepa dolina. Daleč na zahodu kraljuje v srebrnem siju in blesku mogočna skupina gorenjskih snežnih velikanov ter obdaja v svoji sredi Triglav, sivega očaka, ki je vedno krasan, kadar ga ugledaš: zjutraj, ko mu mlada zarja zlati razorano čelo; podnevi, ko mu lahne meglice božajo in venčajo ožgano lice, zvečer, ko ga poljubljajo zadnji žarki zahajajočega solnca. Na južni strani doline te vabijo brhki gozdovi Jelovice, ki se raztezajo stopnjevaje, v drug nad drugim dvigajočih se pasovih daleč tja do škrbinastega Babjega Zoba, ki čuva tesni vhod v divjelepi Bohinj. In če se ozreš proti severu, te od daleč pozdravljajo sive stene in močni stolpi blejskega gradu, ravne poljane, bohotna polja in pisane senožeti, ki oklepajo na skrajnem koncu, kjer se svet nagiba že proti Bohinju, vas Ribno. Kakor srebrn trak se zrcalijo sredi doline med belim prodom in pustim vrbovjem sveži in čili valovi reke, ki se vije zdaj sem, zdaj tja in se sepiv mnogoštevilne stranske struge, zvezane med seboj s plitvimi bajerji in potočki. Ej, ta raznolika lepota, ta svečani mir, ki je razlit nad to rajsko pokrajino! Obstal bi človek ter gledal njena čuda božja, ki jih je roka Stvarnikova tako obilo natrosila na ta skriti košček slovenskega sveta. A da nisi že poprej mimogrede opazil čudne izpremembe tik ob poti! Glej, skalnata stena, ki te je doslej spremljala ob poti, je nenadoma izginila! Namesto pečevja opaziš na njeni severni strani sočne, tupatam močvirne livade, sadne vrtove in kopico prijaznih hišic, ki so raztresene po strmi bregovini. Ta vasica se imenuje Bodešiče. Vrh hribca pa samuje starodavna cerkvica sv. Vida s počrnelim, od viharjev in vremenskih nezgod razpraskanim zidovjem, s starinskimi slikami na zunanjih stenah in vegasto streho. Staro je to svetišče, bolj kakor mislijo njegovi sosedje. Zgradili so cerkvico, kakor poroča zgodovina, pobožni briksenski škofje, tedanji lastniki blejskega gradu, poleg svoje pristave ter jo močno utrdili zoper sovražnike. Da ji turški navali niso prizanesli, o tem priča še dandanes daleč naokrog znana podkev, ki jo je bil izgubil konj turškega jezdeca, ko je besneča žival treščila z nogo ob trda hrastova vrata. Še dandanašnji lahko vidiš to redko znamenitost, kajpada se blišči zdaj na vzvišenem kraju, pritrjena na pozlačenem križu vrh cerkvenega pročelja.

Še starejša kakor cerkvica sv. Vida je bila v davnem času neka druga zgradba na nasprotni strani Bohinjke. Bil je to nepremagljiv in zloglasen gradič, ki si ga je bil postavil sredi 12. stoletja neki roparski vitez, da je odtod opravljal svoj nepošteni posel. Ljudje so rekli gradiču Kamnjek — ime se je ohranilo do današnjega dne, akoprav o gradiču samem niti sledu ni več. Kakor lastavičje gnezdo je bila ta trdnjavica prilepljena na pečino, tako da je odtod njen gospodar lahko pregledal celo gorenjsko ravnino od Jelovice do Karavank. Mnogo je trpelo ljudstvo od hudega roparja. Slednjič je briksenski škof storil konec njegovim drznim nasilstvom. Poslal je pred gradič močno krdelo vitezov, ki so tako dolgo oblegali roparsko gnezdece, da se je naposled vsled lakote moralo lepo vdati. Tedaj je gradič pogorel od vrha do tal. O roparskih vitezih na Kamnjeku ni bilo odsihdob nobenega sledu več. Njih rod je izumrl, celo ime se je polagoma pozabilo. Razvaline gradu, kar jih je bilo ostalo, pa je začel glodati in izpodjedati uničujoči zob časa. Viharji in nalivi so odkrušili kamen za kamnom; nekdaj nepremagljivo obzidje je lepega dne zagrmelo v prepad, kmalu nato se je sesul tudi njegov najjačji zid — grajski stolp. Pozneje so se za skrivnostnimi grajskimi razvalinami četo dogajale čudne reči, zlasti preden je zadela ljudstvo kaka nesreča, bodisi vojska, potres, "črna smrt", ali pa najhujša šiba božja — Turčini. Prebivalci sosednjih vasi so videli pred vsakim nenavadnim dogodljajem v deželi na nekdanjem Kamnjeku belo ženo z žarečim obličjem, ki je posedala na grajskih razvalinah ter pretresljivo plakala in tožila. Slednjič je tudi ta prikazen minila in o beli ženi so pripovedovale samo še stare pravljice.

Koncem 15. stoletja, ko se vrši naša povest in je po teh krajih vladala blejska gosposka, je bila od roparskega gnezdeca na Kamnjeku videti le še mala, neznatna groblja. Nad to grobljo je zevala sredi skalnatega plazu temna odprtina. Skozi odprtino si prišel v prostorno, a ne posebno globoko votlino. Ljudstvo je tedaj imenovalo ta kraj "Pri slepem Bogu"; na koncu votline je stal namreč lesen križ, na katerem je upodobil preprost umetnik trpečega Zveličarja s slepimi očmi, pa tako genljivo, da se je moralo vsakemu obiskovalcu milo storiti pri srcu, kadar ga je ugledal. "Slepi Bog" je postal kmalu mala božja pot, kamor so hodili iskat tolažbe in pomoči ne samo vaščani z bližnjih Brd in Bodešič, ampak s celega blejskega kota, kadarkoli se je tega ali onega lotila kaka očesna bolezen ali ga je zadela kaka druga grenka nadloga. Pot k "Slepemu Bogu" ni bila lahka stvar; kdor je hotel priti čez pečino, je moral biti trden v nogah in še trdnejši v glavi, da ni omahnil v globočino. Vila se je najprej z Brd po strmi poti in opolzki senožeti, odkoder je potem vodila le dva čevlja široka stezica naravnost čez poševno pečino, kjer se je popotnik lahko oprijemal žice, ki je bila v ta namen pritrjena na železnih, v skalo zapičenih klinih.

(Dalje prihodnjič)

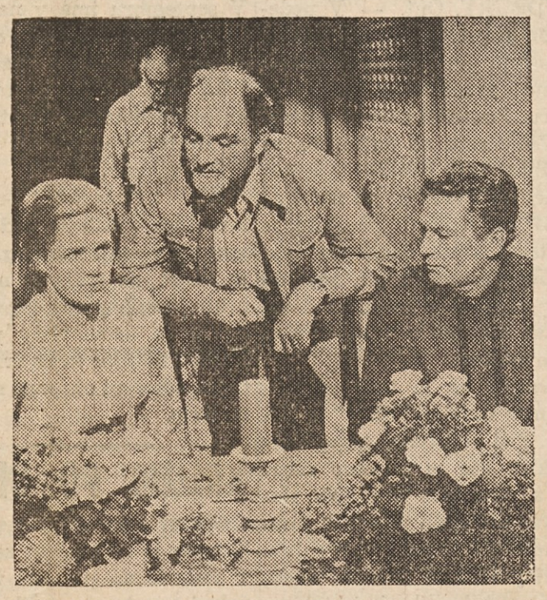

"ZGUBLJENO OBZORJE" — Modernizirano življenje v Shangri-La predstavlja novi film, za katerega sta glasbo pripravila Burt Bucharach in Hal David, glavni vlogi pa si delita Liv Ullman (na levi) in Peter Finch (na desni). V sredini zadaj stoji Charles Jarott, ki snemanje filma vodi.

NAČELNICA — Demokrati so za glavni odbor stranke izbrali letos namesto običajnega načelnika načelnico Jean Westwood, ki je začela svoj redni posel s pripravo in sprejemom odstopa sn. T. F. Eagletona kot strankinega predsedniškega kandidata in izborom novega.

POROKE V RAZNIH KRAJIH NA RAZNE NAČINE

Na zgornji sliki poroča prezbiterijanski pastor rev. C. Mason Harvey skupaj 75 parov na Synanon Ranchu v Kaliforniji, središču za ozdravljene uživalce mamil. Na spodnji sliki je posnetek princese Chantal ob roki njenega očeta princa Henrija, grofa Pariškega, ko gre v kraljevsko kapelo v Dreuxu na Francoskem, kjer se je poročila z baronom Francoisom X. de Sambucy de Sourgue.

SEAN CONNERY je opustil svojo vlogo Iana Fleminga v vohunskem filmu Agent 007. Prevzel jo je Roger Moore (na levi), ki bo igral Jamesa Bonda v novem filmu "Živi in pusti umreti". Moore je znan po svoji vlogi "Svetnika".

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj posljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44103

Moj stari naslov: .....

.....

Moj novi naslov: .....

.....

MOJE IME: .....

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

1053 East 62 St. 431-2088
17010 Lake Shore Blvd. 531-6300

GRDINOVA TRGOVINA S POHIŠTVOM

15301 Waterloo Road 531-1235

K S K J

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

(K.S.K.J.)

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA KATOLIŠKA PODPORNA ORGANIZACIJA V AMERIKI

sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu.

- izdaja najmodernejše vrste zavarovalnin za odrasle in za mladino:
- posmrtnine za neomejeno vsoto
- za onemoglost, poškodbe in operacije do vsote $600.00
- za odrasle člane bolniško podporo
- članom posodi denar za nakup doma.

Za seznam in pojasnila o tajniku ali tajnici v vaši okolici izpolnite izrezek in pošljite na glavni urad K.S.K.J.

AMERICAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION (K.S.K.J.)
351-353 No. Chicago St.
Joliet, Illinois 60431

Radi bi več pojasnila o K.S.K.J. ter ime in naslov tajnika(ice) v naši okolici.

IME .....
NASLOV .....
MESTO .....
DRŽAVA ..... CODE .....

ŽENINI IN NEVESTE!

NAŠA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA VAM TISKA KRASNA POROČNA VABILA PO JAKO ZMERNI CENI

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE VZOREC PAPIRJA IN ČRK

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue 431-0628